

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13740

Tarih : 06-09-2025

33575

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri Barosu ile Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) Hakkâri Şubesi tarafından düzenlenen 22.07.2025 tarihli gözlem raporu; Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nde yapılan yerinde görüşmelerde kayıt altına alınan iddiaları içermektedir. Raporda görüşülen mahpuslar A.Ç., E.K., B.A., B.O., M.Y. ve S.Y. tarafından iletilen beyanlara göre; avukat-müvekkil görüşmelerinin yapıldığı kabinlerin düzeni ve ses yalıtımının yetersiz olması nedeniyle görüşmelerin mahremiyeti fiilen sağlanamamaktadır. Aynı mahpuslar sağlık hizmetlerine erişimde ciddi gecikmeler olduğunu; özellikle diş tedavileri ve kronik hastalık takibinde 7-8 aya varan gecikmeler yaşandığını, revire yalnızca belirli günlerde çıkarılma uygulaması bulunduğunu, kelepçeli muayene dayatması nedeniyle bazı mahpusların tedaviden vazgeçtiğini; M.Y. örneğinde olduğu iddia edilen ilaç temininde aksaklıklar bulunduğunu raporda beyan etmişlerdir.

Raporda ayrıca A.Ç., E.K. ve diğer mahpus beyanlarına göre mutfak hijyeninin yetersiz olduğu, verilen yemeklerin besin değeri ve miktar açısından yetersiz olduğu, kantin ürün fiyatlarının sürekli artması nedeniyle temel ihtiyaçların erişilemez hâle geldiği; koridorların uzun süre temizlenmemesi nedeniyle hijyen sorunları yaşandığı ileri sürülmüştür. Ayrıca B.O. ve M.Y. tarafından verilen beyana göre, aileleri tarafından gönderilen Amedspor forması üzerindeki "Hebûn" ifadesi gerekçe gösterilerek formanın kendisine teslim edilmediği; İdare ve Gözlem Kurulu kararları ile ilgili olarak A.Ç. ve diğer mahpusların ifadelerine göre bazı infazların "yakıldığı" ve tahliyenin keyfi olarak ertelendiği iddiaları bulunmaktadır. Anayasa m.17, AIHS m.3/m.8/m.10 ve 5275 sayılı Kanun başta olmak üzere ulusal ve uluslararası yükümlülükler nazara alındığında Adalet Bakanlığı'nın konuya ilişkin yazılı ve belgeli açıklama yapması, iddiaları doğrulayacak veya çürütecek kayıtları (revir/sevk kayıtları, kelepçeli muayene tutanakları, İdare ve Gözlem Kurulu karar defteri, kantin-hijyen raporları, gelen/giden posta kayıtları vb.) açıklaması gereklidir.

Bu bağlamda;

1. Erzurum Dumlulu 1'de avukat-müvekkil görüşme kabinlerinin mimari krokileri, ses yalıtımı raporları ve bu alanlara ilişkin son üç yılda yapılan iyileştirme/denetim raporları nelerdir?
2. A.Ç., E.K., B.A., B.O., M.Y. ve S.Y. tarafından bildirilen revir başvuru ve hastane sevk taleplerine ilişkin son 12 aylık kayıtlar (kronik vakalar, dış tedavileri, acil vakalar ayrı sınıflandırılarak) nedir; ortalama bekleme süreleri tablo halinde verilecek midir?
3. Kelepçeli muayene uygulamasına ilişkin yazılı protokol var mıdır; M.Y. dâhil olmak üzere kelepçeli muayene nedeniyle tedaviyi reddeden mahpuslara ilişkin tutanak ve hekim beyanları paylaşılacak mıdır?
4. Kantin fiyat artışlarına ilişkin son 12 aylık tablo, günlük menü standartları ve hijyen denetim raporları ile vejetaryen/tıbbi diyet taleplerinin nasıl karşılandığına ilişkin kayıtlar (ör. Ş.A. iddiasına ilişkin) sunulacak mıdır?
5. İdare ve Gözlem Kurulu karar defteri kayıtlarından, infazların yakıldığı iddiasını kapsayan karar özetleri, tahliye ertelemelerine ilişkin gerekçeler ve onay süreçleri paylaşılacak mıdır?
6. Gelen/giden posta, kitap ve süreli yayın teslim kayıtları ile reddedilen taleplerin tarih ve gerekçeleri verilecek midir? Kürtçe içerikli materyallerin teslim edilmemesine ilişkin resmi kararlar gösterilecek midir?
7. Haftalık havalandırma ve atölye çizelgeleri ile bunların fiili uygulanma oranlarına ilişkin personel ve icraat kayıtları paylaşılacak mıdır?
8. Rapordaki iddiaların bağımsız doğrulanması amacıyla Adalet Bakanlığı tarafından yetkilendirilecek iç/dış denetim organları hangileridir; denetim takvimi nedir?